

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Domein Swiggershof

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Domein Swiggershof

Titel:	Domein Swiggershof
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Oud-Heverlee
Deelgemeente:	Sint-Joris-Weert
Bron:	Schepping: 2015-05-17 Bijwerken: 2018-10-08 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300824
Coördinaten:	Breedte: 4.65682804794 Lengte: 50.8132965524

Primaire tekst

Pachthoeve in een beekvallei met vijvers, vanaf de 18de eeuw met een huis van plaisantie; rond 1890 omgebouwd tot neoclassicistisch landhuis met aanhorigheid (neerhof-koetshuis) en omringd door een voor twee derden bebost landschappelijk park van bijna 10 hectare.

Swiggers- of 'Sweeghershof' is de naam waarmee het goed op de 18de-eeuwse kaarten wordt aangeduid. Het omvat het brongebied van een zijbeek van de Dijle, die de voormalige gemeentegrens vormt tussen Oud-Heverlee en Sint-Joris-Weert. Op de Ferrariskaart (1771-1775) en op de grote wandkaart van de baronie Heverlee uit 1759 door landmeter J.B. Joris wordt het hof afgebeeld met een L-vormig plattegrond. Deze vorm komt ook voor op een kadasterkaart van Sint-Joris-Weert uit 1810, maar naast en los van het hof is er een tweede gebouw met een rechthoekig grondplan verschenen. Een van de twee gebouwen deed vermoedelijk dienst als landhuis of residentie. De beek voedde vier kleine en – stroomafwaarts bij de weg Leuven-Waver – een grote vijver. Eigenaar op het ogenblik dat deze kadasterkaart werd opgemaakt was Emmanuel-Henri-Michel de l'Escaille (1759-1826), burgemeester van Sint-Joris-Weert, gedurende enige tijd ook adjunct-burgemeester en schepen van Leuven. Eigenaardig op de kadasterkaart van 1810 is het strookvormig perceel 176bis dat rond perceel 176 een bijna-parabool beschrijft. Op de Primitieve kadasterkaart (rond 1830) is die figuur verdwenen en wordt een kaarsrechte "avenue" afgebeeld die het hof met de Waversebaan verbindt.

In 1843 werd het Swiggershof samen met 4,5 hectare omgevende landerijen verkocht aan een zekere Charles Lacroix, die in de huidige aanhorigheid een distilleerderij vestigde. In 1864, onder een volgende eigenaar, werd dit gebouw omgevormd tot een soort neerhof met een koetshuisvleugel met karakteristieke rondboogpoorten – een vorm die het tot vandaag behouden heeft. Het landhuis, gebouwd op de funderingen van het 18de-eeuwse hof, werd rond 1890 verbouwd tot het huidige neoclassicistische kasteel. Het werd uitgebreid met twee hoekrisalieten en verbreed tot negen traveeën; het schilddak met een dakruiter en het driehoekige fronton boven de middelste drie traveeën zijn het resultaat van deze verbouwing.

De toenmalige eigenaar, generaal Albert Henot, liet ook de tuin en de omgevende bossen heraanleggen. De stafkaart van 1893 toont de valleibodem met de huidige, ovale vijver, omringd door gazon en de beboste steilrand naar 'De Hei' toe, ontsloten door een net van slingerpaden. De ceremoniële toegang werd gevormd door een lindelaantje (*Tilia platyphyllos*) ten zuiden van het kasteel, waar een ereplein met een rotonde lag (afgebeeld op de stafkaart van 1908) die met de rondweg rond het kasteel een 8-patroon vormt. De oude toegangsreef vanuit het noordwesten – circa 400 meter lang, met witte paardekastanjes (*Aesculus hippocastanum*) beplant en met een toegangshek aan de Waversebaan – is in 1908 ook in ere hersteld. De 'lustgrond' op het grondgebied Sint-Joris-Weert besloeg 3 hectare 25 are. Via een net van slingerpaden werd ook 6 hectare bos op de helling

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Domein Swiggershof

aan de overzijde van de vallei (grondgebied Oud-Heverlee) bij het park geannexeerd. Tot de oorspronkelijke beplanting van het landschapspark behoren enkele hoge fijnsparren (*Picea abies*), bruine beuken, een bonte esdoorn (*Acer pseudoplatanus* 'Leopoldii') en een mooie meidoornhaag (*Crataegus monogyna*) die het domein aan de zuidrand afbakent.

Auteur: Deneef, Roger

Datum: 2004

Titel Text: Park van het Swiggershof

Grafische documenten

Het kasteel van het Swiggershof, resultaat van een verbouwing rond 1890. (Deneef, Roger, 30-07-2002, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger Sint-Joris-Weert, art. 289 nr. 7 en art. 542.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger Oud-Heverlee, art. 721.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Sint-Joris-Weert, 1892/22.

DE STEIN D'ALTENSTEIN I., *Annuaire de la noblesse de Belgique (29ème année)*, Bruxelles, Librairie polytechnique de Decq et Duhont, 1875, p. 199-200.

MARTENS E., *Uit het verleden van de gemeente Oud-Heverlee*, Gemeentebestuur Oud-Heverlee, 1981, p. 193-194.

VAN ERMEN E., *De wandkaarten van het hertogdom Aarschot (1759-1775)*, Brussel, Algemeen Rijksarchief, 1998.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120572>

Beknopte karakterisering

Datering: 18de eeuw, vierde kwart 19de eeuw

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Domein Swiggershof

Typologie: afsluitingshagen, dreven, hoeven, koetshuizen, landhuizen, parkbossen, poorten (gebouwonderdelen), private parken, vijvers